

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Vragenlijst valgeschiedenis

Maart 2024

Review: Eveline van Engelen
Invoer: Marsha Bokhorst

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige
Aandoening (ICD)	Zenuwstelsel en zintuigen (Parkinson)
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Overige

- *Korte beschrijving* → Met de vragenlijst valgeschiedenis kan de fysiotherapeut uitvragen of de patiënt ooit (bijna) gevallen is en zo ja, hoe vaak en onder welke omstandigheden. De vragenlijst bestaat uit dertien vragen over vallen of bijna-vallen. De vragenlijst bevat 2 delen. Het eerste deel bevat 8 vragen over vallen en het tweede deel 5 vragen over bijna vallen. Indien de patiënt aangeeft het afgelopen jaar niet en bijna niet te zijn gevallen worden er slechts drie vragen gebruikt.
- *Doelgroep* → patiënten met de ziekte van Parkinson
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Stack E, Ashburn A (1999)¹
 - ✓ *Nederlandse versie* → beschikbare versie afkomstig uit KNGF-richtlijn Ziekte van Parkinson (2016)²

2 Doel van het meetinstrument

- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → totaal 13 items, verdeeld over 2 subcategorieën:
 1. vallen: 3 inventariserende vragen en 5 vragen ter verduidelijking indien van toepassing (8 items)
 2. bijna vallen: 2 inventariserende vragen en 3 vragen ter verduidelijking indien van toepassing (5 items)
- *Invulinstructie* → nee
- *Meetniveau* → per item: wijze score (open vragen); er wordt niet gescoord of gemeten
- *Meetniveau* → per subtest en/of totaalscore: er wordt niet gescoord of gemeten. De antwoorden zijn een inventarisatie van de valomstandigheden.

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja

5 *Methodologische kwaliteit*

In de Engelstalige literatuur worden vele methoden beschreven om vallen in kaart te brengen (zie informatie bij 8 *Overige*). De beschreven methoden zijn niet identiek aan de Vragenlijst valgeschiedenis en de methodologische gegevens zijn daarom niet verwerkt. In één artikel werd de Vragenlijst valgeschiedenis genoemd en werd retrospectief gekeken naar valincidenten. De betrouwbaarheid werd beoordeeld over een tijdspanne van drie, zes en twaalf maanden in een populatie gezonde ouderen, waarbij de correlatie met werkelijk vallen 0,31 (3 mnd.), 0,28 (6 mnd.) en 0,59 (12 mnd.) was.³

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → invulformulier, pen
- *Randvoorwaarden* →
- *Benodigde tijd* → 5-10 minuten
- *Gebruikershandleiding* → nee

7 *Normgegevens*

8***Overige gegevens***

- Er bestaat niet één algemeen gebruikte vragenlijst valgeschiedenis. Vaak wordt de periode van een jaar gebruikt om de valgeschiedenis in kaart te brengen, maar er zijn ook methoden die een periode van 3 en van 6 maanden gebruiken. Ook worden bij verschillende meetmethoden verschillende antwoordmogelijkheden gebruikt.⁴
- Het in kaart brengen van de valgeschiedenis gebeurt zeer divers. Enkele mogelijkheden zijn het voeren van interviews, het invullen van een vragenlijst, het bijhouden van een agenda. In de review van Ganz et al. (2005) wordt aangegeven dat er nog geen gegevens bekend zijn over welke methode het meest geschikt is om vallen in kaart te brengen.⁵
- In het artikel van Zieschang et al. (2012) worden de hanteerbaarheid en betrouwbaarheid van 7 methodes om vallen in kaart te brengen uitgewerkt bij personen met dementie.⁶
- In het Jaarboek voor Fysiotherapie worden twee aanbevelingen gedaan om de betrouwbaarheid van het retrospectief vragen naar valincidenten te verbeteren:
 - 1) door de aanwezigheid van een partner of mantelzorger
 - 2) door te verwijzen naar de afgelopen twaalf maanden.³

9***Literatuurlijst***

1. Stack E, Ashburn A. Fall events described by people with Parkinson's disease: implications for clinical interviewing and the research agenda. *Physiotherapy research international*. 1999;4(3):190-200.
2. Keus SHJ, Munneke M, Graziano M, et al. KNGF-richtlijn Parkinson: Nederlandse uitgave van European Physiotherapy Guideline for Parkinson's Disease uit 2014. Amersfoort: KNGF/ParkinsonNet; 2016.
3. Nieuwboer A, Keus S. Klinimetrische toepassingen bij de ziekte van Parkinson. In: *Jaarboek Fysiotherapie Kinesitherapie*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum; 2009. p. 161-174.
4. Sanders KM, Stuart AL, Scott D, Kotowicz MA, Nicholson GC. Validity of 12-month falls recall in community-dwelling older women participating in a clinical trial. *International journal of endocrinology*. 2015;2015:210527.
5. Ganz DA, Higashi T, Rubenstein LZ. Monitoring falls in cohort studies of community-dwelling older people: effect of the recall interval. *Journal of the American Geriatrics Society*. 2005 Dec;53(12):2190-2194.
6. Zieschang T, Schwenk M, Becker C, Oster P, Hauer K. Feasibility and accuracy of fall reports in persons with dementia: a prospective observational study. *International psychogeriatrics*. 2012 Apr;24(4):587-598.